

UNIWERSYTET MEDYCZNY W BIAŁYMSTOKU

Klinika Otolaryngologii

Kierownik – Prof. dr hab. n. med. Marek Rogowski

15 - 276 Białystok ul. M. Skłodowskiej-Curie 24 A

tel: (085) 831 82 69

e-mail: otol@umb.edu.pl

Białystok, 05.10.2024 r.

Recenzja rozprawy doktorskiej lek. Katarzyny Zasadzińskiej-Stempniak pt. „Obturacyjny bezdech senny wśród młodych dorosłych – częstość występowania i czynniki ryzyka”.

Obturacyjny bezdech podczas snu, również w skrócie określany jako obturacyjny bezdech senny (OBS) jest szczególną, bo niebezpieczną dla zdrowia i życia formą zaburzeń oddychania podczas snu. Powtarzające się incydenty niedrożności górnych dróg oddechowych prowadzić mogą do rozwoju licznych chorób współistniejących z udarem mózgu i niewydolnością serca na czele. Należy oczekiwać, że początki OBS mogą mieć już miejsce u młodych dorosłych, jednakże dane dotyczące występowania OBS w tej grupie wiekowej są bardzo skąpe co utrudnia wprowadzenie celowanych programów profilaktycznych. Podjęcie tematyki badawczej dotyczącej obturacyjnego bezdechu sennego wśród młodych dorosłych uznaję za bardzo trafny wybór lekarz Katarzyny Zasadzińskiej-Stempniak.

Praca doktorska lekarz Katarzyny Zasadzińskiej-Stempniak pt. „Obturacyjny bezdech senny wśród młodych dorosłych – częstość występowania i czynniki ryzyka” wykonana w Katedrze Otorinolaryngologii, Chorób Głowy i Szyi Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie, składa się z cyklu dwóch artykułów naukowych w języku angielskim o uzupełniającej się tematyce opublikowanych w 2024 roku w Journal of Clinical Medicine nr 13(9) i 13(5) (IF każdej publikacji 3,9 i 140 punktówMNiSW). Pierwsza z wspomnianych publikacji autorstwa Doktorantki i wsp. nosi tytuł: "Correlation between Subjective Nasal Patency and Nasal Capacity in Young Adults: A Pilot Study with a Prototype Device – A Nasoospirometer", drugą z takim samym składem autorów zatytułowano „Prevalence of Obstructive Sleep Apnea in the Young Adult Population: A Systematic Review”. Załączone

doniesienia naukowe opatrzone są interesująco zredagowanym i przejrzystym 15 rozdziałowym i 28 stronicowym tekstem w języku polskim, gdzie obok streszczeń, wykazu skrótów, wstępu, przedstawiono cel i zakres badań, hipotezy badawcze, materiały źródłowe i metody badawcze, wyniki badań, wnioski oraz wykaz cytowanego piśmiennictwa. Dodatkowo do manuskryptu i kopii publikacji dołączono stosowne oświadczenia Doktorantki i współautorów doniesień naukowych. Zgoda Komisji Bioetycznej Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego na przeprowadzenie badań posiada numer referencyjny 23/2020.

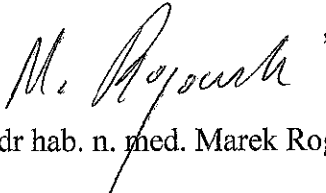
Celem badań przedstawionych w pierwszej publikacji było przetestowanie możliwości wykorzystania nasoorospirometru, w tym analizę pojemności nosowej u młodych dorosłych, ustalenie korelacji pomiędzy subiektywną niedrożnością nosowych dróg oddechowych, a obiektywnie ustaloną pojemnością nosową oraz parametrami antropometrycznymi. W drugim doniesieniu naukowym przeprowadzono systematyczny przegląd opublikowanych badań dotyczących częstości występowania OBS wśród zdrowych osób dorosłych w wieku 18-30 lat w populacji ogólnej. Obydwa doniesienia naukowe są ściśle powiązane tematycznie i powalają na kompleksowe ukazanie ważnego zagadnienia dotyczącego OBS u młodych dorosłych. Już samo opublikowanie wyników badań w recenzowanym czasopiśmie o wysokim jak na publikacje z dziedziny otorynolaryngologii Impact Factor świadczy o jakości wykonanej przez Doktorantkę pracy. Fakt ten należy szczególnie docenić.

W załączonym do publikacji tekście stanowiącym integralną część rozprawy doktorskiej lekarz Katarzyna Zasadzińska-Stempniak zawarła hipotezy badawcze - pierwsza mówiąca o tym, że nie ma związku pomiędzy obiektywnie potwierdzonym upośledzeniem drożności dróg oddechowych, a parametrami antropometrycznymi i ryzykiem OBS u młodych dorosłych, druga hipoteza wskazywała, że OBS jest częstą jednostką chorobową w populacji młodych dorosłych. W swoich badaniach Doktorantka nie uzyskała dowodów na korelację między subiektywną i obiektywną drożnością nosa i częściowo potwierdziła hipotezę badawczą mówiącą, że nie ma związku pomiędzy upośledzeniem drożności dróg oddechowych, a podwyższonym ryzykiem OBS u młodych dorosłych. Jednakże, co jest przeciwne hipotezie badawczej, istnieje związek pomiędzy obiektywnym upośledzeniem drożności dróg oddechowych, a parametrami antropometrycznymi u ludzi w wieku 18-30 lat. Są to bardzo interesujące spostrzeżenia, ale wymagające dalszych badań. Z kolei w kolejnej publikacji lek. Katarzyna Zasadzińska-Stempniak wykazała, że przy 16% częstości występowania OBS u młodych dorosłych, należy mówić o częstym występowaniu tej choroby w analizowanej grupie wiekowej. Dodała, że dane uzyskane z systematycznego przeglądu podkreślają potrzebę profilaktyki oraz wczesnej diagnostyki i leczenia OBS, co pozwoli na uniknięcie powikłań

związanych z chorobami współistniejącymi. Należy podkreślić, że wyniki badań potwierdzają znaczenie zastosowania innowacyjnego urządzenia jakim jest nasoorospirometr w diagnostyce OBS oraz to, że niedrożność nosowych dróg oddechowych jest integralną częścią patofizjologii zaburzeń oddychania podczas snu w postaci bezdechu obturacyjnego. Na zakończenie Doktorantka podała dziewięć wniosków podsumowujących wyniki badań, które są zawarte w obydwu publikacjach wchodzących w skład cyklu artykułów stanowiących rozprawę doktorską, będące doskonałą ripostą na zagadnienia zawarte w celu pracy.

Pracę doktorską lek. Katarzyny Zasadzińskiej-Stempniak oceniam wysoko i uważam, że zasługuje na wyróżnienie nie tylko ze względu na jej istotne praktyczne i naukowe znaczenie w zakresie diagnostyki OBS, ale także z uwagi na publikacje o wysokim Impact Factor. Uwag krytycznych nie mam. Drobne potknięcia językowe nie umniejszają wartości tego bardzo ciekawego opracowania.

Stwierdzam, że rozprawa doktorska lek. Katarzyny Zasadzińskiej-Stempniak spełnia wymogi określone w art. 187 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (tekst jednolity: Dz.U.2023.742 ze zm.). Zwracam się do Rady Naukowej Dyscypliny Nauk Medycznych Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie o przeprowadzenie dalszych etapów przewodu doktorskiego.

Prof. dr hab. n. med. Marek Rogowski